Førsteblad 1

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 10 – Fylke: Sør-Tr.

Tilleggsspørsmålnr. Herad: Haltdalen

Emne: ~~10~~ Bygdelag: — " —

Oppskr. av: Jens Halstein Nygård Gard:

(adresse): Haltdalen G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

I Lyngriving kjenner ein ikkje til i Haltdalen, med unntak av at små-krøter kunne bli utkalt til leg på våren når dei var forlause, og måtte da leve for det meste av lyng og kvist.

II Mose, (reinsmose), har alltid vori
1-2. tekt her før i Haltdalen på kvar einaste gård. Det er først dei siste 10 åra at det har vorte slutt med dette, for ein del av at det har vorte mindre rein, og på grunn av vanskar med arbeids-folk. Dei brukte å ha 2-3-4 lass på kua, og ofte meir. Mosen vart ofte tatt i slutten av august, ein del i slutten av september. Ofte vart den mosen som vart tatt i august berre opptatt og lagt i haugar, og samankøyrd seinare på hausten.

3. Tukklig. Til bitver køyrt mosen saman og knases sund.

4. Ja, både menn og kvinner var med.

1595

Dei kunne nok ofte halda på ei veke,
og lenger. Dei låg på rehane eller i
bûer, slåttbûer eller mosebûer.
5. Ein nytta lenge hakke, med oftast
6 lange jarntindar, skapt som ei rive,
men stuttare ~~tin~~ hovud og lengre
tindar. Det var tre i hovudet, i si-
nare tid med jarnhovud. „Kaste
måssä."
6. Ein bar saman mosen i „kast",
~~korge~~ ofte korgen, to saman på
kvar korg. Det gjekk 9 korgen i
lasset. Ovafrå . Frå sida:
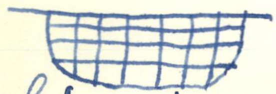 Tjälve korga var det
låg, i seinare tid stålhåd.
7. I lass. (Sjå ovafr). Ein sette lassa
uppå hangar, for å finne att dei a-
vinteren. Sett på sida: 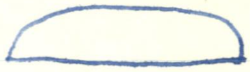
Veg kom meppe dei la ris e. l. under,
men uppå la dei 3 små torver, og
i det midterste sette dei eit bjør-
kespyd for lettare å finne att det
om vinteren. Ein brukte berre eit
lass i kvar hang, men når ein
kjørte ned, ~~tar~~ tok ein ofte to lass
i gangen. Ein brukte dei to slåer.
Ein knadde mosen litt saman under
dei lassettinga.
8. Ja, var det lite snø for fül måtte
dei ofte kunne fram på bakkane,
eller kjørte dei den ned.
9. Ofte passa nabrar på så dei
kjørte samstundes når dei hadde

1595

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Nemne 10

nokon mae saman. Dei hadde med ein tjukk stam, „mässå-stam", som dei stakk unda lassa for å velte dei opp. Det måtte helst vera to til dette. Andre hjelptest to naboar åt eller det var ineg to mann friske dagen og velta opp alle lassa.

10. Dei hadde den oftast ståande ute på gardsplassen eller ved lenebua, og kubbe av den etter-kvart, hogg av klumpar, i sinnan lid saga, og bar inn i fjøset til tining.

11. Helst kyrne, men og småkrøter. Fekk dei åleine.

12. Den vart halden for å vera eit ypperleg fôr, mest jamgodt med høy.

og Ingen annan nemne nytta.

1595

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING